

Prof. PhDr. Mária Kožuchová, CSc., Katedra predprimárnej a primárnej pedagogiky, Pedagogická fakulta UK v Bratislave

OPONENTSKÝ POSUDOK

vymenúvacieho konania

**doc. PaedDr. Jarmily Honzíkovej, Ph.D. za profesora v odbore
1.1.10 Odborová didaktika**

Ako oponentke mi bol doručený kompletný spis **doc. PaedDr. Jarmily Honzíkovej, Ph.D.**, vedúcej Katedry matematiky, fyziky a technické výchovy na Fakulte pedagogickej ZČU v Plzni. Ponuku na oponovanie som s potešením prijala, nakoľko docentku J. Honzíkovú poznám ako jednoznačne vyprofilovanú odborníčku na didaktiku techniky, zrelú a odborne známu osobnosť jednak v Čechách, na Slovensku, ale i v zahraničnom vedecko-pedagogickom prostredí.

V posudku sú hodnotené nasledovné oblasti odbornej činnosti

doc. PaedDr. Jarmily Honzíkovej, Ph.D.:

- Pedagogická činnosť, včítane podielu na rozvoji doktorandského štúdia, vedenia študentov v treťom stupni vysokoškolského vzdelávania a vyučovania v medzinárodne akceptovaných mobilitných projektoch vysokoškolského štúdia.
- Vedecko-výskumnú prácu a prezentáciu jej výsledkov v publikačnej činnosti a odborné ohlasy pedagogickej verejnosť i na zverejnené publikácie.
- Ďalšie domáce a zahraničné odborné aktivity a ocenenie profesijných kompetencií.
- Celkový prínos pedagogickej a odbornej činnosti pre rozvoj pedagogickej vedy a praxe a anticipovaný budúci profesijný vývoj uchádzača.

Pedagogická činnosť, podiel na vedení študentov v treťom stupni vysokoškolského vzdelávania a vyučovanie v medzinárodne akceptovaných mobilitných projektoch vysokoškolského štúdia:

Doc. PaedDr. Jarmila Honzíková, Ph.D. do začiatku inauguračného konania preukázala bohaté pedagogické skúsenosti, ktoré získala počas svojho pôsobenia na rôznych školách v domácom i v zahraničnom prostredí. Jej aktívna pedagogická činnosť začala v roku 1981, kedy po skončení štúdia na Pedagogickej fakulte v Plzni, odbor Učiteľstvo pre 1. stupeň základnej školy nastúpila do ako učiteľka na základnú školu v Rotave, vtedajšom pohraničí. Neskôr pôsobila na dvoch ďalších základných školách v Plzni, a od roku 1991 pôsobila ako učiteľka na fakultnej základnej škole. Od začiatku svojho pôsobenia na základnej škole sa zameriavala na alternatívne formy

vzdelávania a rozvoj tvorivých schopností u žiakov 1. stupňa ZŠ, predovšetkým v pracovných činnostiach. Svoje didaktické a praktické skúsenosti z pedagogickej praxe aplikovala a ďalej rozvíjala i po nástupe na Pedagogickú fakultu ZČU v Plzni v roku 1995, po dvojročnom externom pôsobení. Záujem o rozvoj manuálnych zručností a rozvoj tvorivých schopností žiakov ju priviedol na Katedru technickej výchovy FPE ZU v Plzni. V súčasnej dobe pracuje ako vedúca Katedry matematiky, fyziky a technickej výchovy.

Svoje skúsenosti a záujem o rozvoj tvorivých schopností študentov na fakulte implementovala do novo zavedených technických predmetov v štúdiu učiteľstva pre materské školy, v štúdiu učiteľstva pre 1. stupeň základnej školy, ako aj v rámci spoločného základu pedagogických vied (celkom 13 nových predmetov) čím sa zaslúžila o rozvoj technického vzdelávania na fakulte. Nemenej dôležitá je jej angažovanosť v celoživotnom vzdelávaní na pedagogickej fakulte, ale aj na Krajskom centre vzdelávania, kde docentka Honzíková prednáša a zároveň aj publikuje metodické materiály pre učiteľov. Nesmiem opomenúť, že sa podieľa aj na výučbe učiteľstva odboru technická výchova. Svojou angažovanosťou na výučbe a garancii technických predmetov na fakulte i mimo nej docentka Honzíková preukázala vynikajúce schopnosti prednášateľa a významne podnecuje záujem o technické vzdelávanie.

Inauguranta sa podieľala aj na doktorandskom štúdiu, a to na domácej fakulte FPE ZČU v Plzni, ale aj na iných fakultách, napr. na UPOL v Olomouci, kde pôsobila ako školiteľka, aj ako oponentka dizertačných prac. Pod jej vedením ukončili svoje štúdium traja doktorandi, dvaja na FPE ZČU a jeden na Pedagogickej fakulte UPOL v Olomouci, kde jedného viedla ako konzultant špecialista. V súčasnosti vedie jedného interného doktoranda na FPE ZČU. Chcem ešte doplniť, že docentka Honzíková doteraz viedla množstvo záverečných prác, a to bakalárskych, aj diplomových (celkom 134) a oponovala 8 dizertačných prác na rôznych fakultách v Čechách i na Slovensku.

Svoje pedagogicko-didaktické skúsenosti odovzdávala aj v rámci programu Erasmus na iných univerzitách napr. na Slovensku (UKF v Nitre, PU v Prešove, UPJŠ v Košiciach, UMB v Banskej Bystrici), v Slovinsku (Univerza v Prímorskom v Koperu) a i. V rámci medzinárodných projektov prednášala v Japonsku a vo Francúzsku.

Na záver hodnotenia pedagogickej činnosti môžem konštatovať, že docentka Jarmila Honzíková je vyprofilovanou pedagogickou osobnosťou a spĺňa kritériá na vymenovanie za profesorku.

Hodnotenie vedecko-výskumnej práce a prezentácia jej výsledkov v publikačnej činnosti a odborné ohlasy pedagogickej verejnosť i na zverejnené publikácie.

Vedecko-výskumná činnosť inaugurantky je úzko spojená s technickým vzdelávaním na všetkých stupňoch štúdia. V centre jej záujmu je neverbálna tvorivosť a jej rozvoj.

Participovala, či viedla 21 výskumných úloh (projektov) z toho 1 medzinárodný, 17 národných (viaceré z nich vznikli v úzkej spolupráci s kolegami na Slovensku) a 3 univerzitné.

Na základe overeného spisu, ktorý mi bol doručený, musím konštatovať, že ide o zrelú odborníčku aj v oblasti výskumu v didaktike technickej výchovy. Hneď po nástupe na FPE ZU v Plzni získala grant z fondu rozvoja vysokých škôl *Inovácia laboratória pracovného vyučovania pre výučbu 1.stupňa* ktorého riešením značne vylepšila podmienky pre technické vzdelávanie na fakulte. Za najvýznamnejšie možno považovať riešenie výskumnej úlohy (GAČR 406/07/0109 - 2007). Tento projekt bol zameraný na testovanie úrovne neverbálne tvorivosti a technickej predstavivosti u žiakov základných škôl, kedy výskum realizovala na vzorke 1500 respondentov. Výsledky výskumu publikovala v monografii *Nonverbální tvořivost v technické výchově* a v mnohých vedeckých štúdiách. Jej výskumné práce zamerané na tvorivé schopnosti žiakov, ale aj študentov učiteľstva technickej výchovy, pokračovali aj v ďalších univerzitných projektoch, Výstupom bola kolektívna monografia *Motivace k tvořivosti na pedagogické fakultě*.

Druhou významnou výskumnou aktivitou je oblasť inovácie vzdelávacích programov, kde sa podieľala ako spoluriešiteľka štátnych projektov, aj projektov s podporou ESF. Výstupom boli kolektívne monografie - *Pregraduální vzdělávání učitelů mateřských škol jako dialog mezi teorií a praxí* a publikácia *Obsah, metody a formy polytechnické výchovy v mateřských školách*.

Treťou výskumnou oblasťou je inovácia obsahu celoživotného vzdelávania pedagogických pracovníkov, kde sa podieľala ako hlavná riešiteľka grantu *TOP5 a spoluriešiteľka grantu ESF – 2013*. Zároveň je potrebné podotknúť, že sa podieľala na viacerých programoch v Plzenskom kraji na podporu celoživotného vzdelávania.

Štvrtou oblasťou je popularizácia technických vied, kde participovala na dvoch projektoch s podporou ESF. Z nich vzišli publikácie *Biologie všedního dne* – kde sú prezentované možnosti využitia prírodných textilných materiálov. V obidvoch projektoch pôsobila aj ako lektorka a vzdelávala učiteľov Plzenského a Karlovarskeho kraja.

Veľmi ťažko by išlo vymenovať všetky vedecko výskumné a publikačné aktivity, v ktorých sa docentka Honzíková angažuje, pretože sú rôznorodé a mnohostranné. Rada by som uviedla rekapituláciu jej publikačnej činnosti. Docentka Honzíková má 6 vedeckých monografií (z toho jedna zahraničná), 5 vysokoškolských učebníc a 10 odborných monografií. Z toho je 5 prác evidovaných v databáze WoS a Scopus, 18 vedeckých prác v domácich vedeckých časopisoch a 15 vedeckých prác v zahraničných časopisoch. Okrem toho má 8 priemyselných vzorov evidovaných na Úrade priemyselného vlastníctva Českej republiky. Jej publikačná činnosť má bohatý citačný ohlas: 13 citácií je evidovaných v WoS a Scopus, ďalej má 124 v domácich a 93 zahraničných ohlasov a 11 recenzií na monografie.

V závere posudzovania výskumnej a publikačnej činnosti menovanej môžem konštatovať, že aj tento aspekt spĺňa vysoko nad požadované minimálne kritériá na vymenovanie profesorov.

Ďalšie domáce a zahraničné odborné aktivity a ocenenie profesijných kompetencií.

O kvalite jej pedagogickej a didaktickej činnosti svedčia mnohé domáce a zahraničné ocenenia. Získala:

- čestné uznanie z MŠMT ČR,
- ZLATI MENTOR (2016) Slovinsko,
- 3 ocenenia od dekana FPE ZČU v Plzni,
- 1 ocenenie od rektora ZČU za vynikajúcu prácu a pedagogickú činnosť,
- členstvo v Českej asociácii pedagogického výskumu,
- členstvo vo Vedeckej rade FPE ZČU,
- členstvo v medzinárodnej organizácii European Center for Women and Youth in Science.

Je členkou niekoľkých profesijných združení, pracuje v redakčných radách domácich i zahraničných vedeckých a odborných časopisov, je členkou vedeckých výborov odborných konferencií doma i v zahraničí, členkou odborových rad, komisii pre obhajobu dizertačných prac v Čechách i na Slovensku, posudzovala mnohé monografie, učebnice a návrhy projektov v Čechách i na Slovensku.

Zaslúžila sa o prezentáciu vysokej úrovne českého technického vzdelávania a o prezentáciu českých ľudových remesiel v zahraničí. Mala prednášky v piatich japonských vzdelávacích centrách, ktoré mali veľký ohlas.

Technický odbor popularizovala aj niekoľkými výstavami technických výrobkov (študentských, detských i vlastných) napr. vo Vedeckej knižnici, vo výstavných priestoroch FPE, či v hoteli Marriot počas technickej olympiády.

Celkový prínos pedagogickej a odbornej činnosti pre rozvoj pedagogickej vedy a praxe a anticipovaný budúci profesijný vývoj uchádzača.

Inaugurantka se zaslúžila o:

- *zaradenie štyroch technicky orientovaných predmetov* do študijného odboru učiteľstvo pre materské školy na Fakulte pedagogickej ZČU v Plzni,
- *zatraktívnenie výučby* a obsahov technicky vzdelávacích predmetov a zvýšenie záujmu o technickej odbory, na všetkých stupňoch vzdelávania - ukázala, ako je možné tvorivo pracovať s technickými materiálmi, zvoliť netradičné metódy a formy práce,
- *popularizáciu technického vzdelávania* - každoročne sa podieľa na akcii *Dni vedy a techniky na ulici* a na popularizácii technického vzdelávania u študentov pedagogických fakúltách - je spoluorganizátorka už jedenástich ročníkov Olympiády techniky Plzeň na FPE ZČU, ktoré majú široký ohlas v Čechách, ale aj

v zahraničí; každoročne sa na olympiáde zúčastňuje približne 60 študentov, z toho polovica je zo zahraničia,

- *rozvoj neverbálnej tvorivosti* a jej implementáciu do práce učiteľa technicky vzdelávacích predmetov,
- *stratégiu odbúravania bariér tvorivej činnosti* (žiakov, študentov, učiteľ) - na základe výsledkov vlastných výskumov vymedzila bariéry tvorivej práce a určila opatrenia na odbúranie týchto bariér vo výučbe technických predmetov,
- *vytvorenie testovacích batérií* na detekciu manuálnych zručností žiakov,
- *propagáciu národných ľudových tradícií a remesiel* formou výstav, prednášok a školení v Českej republike (napr. v rámci projektov ďalšieho vzdelávania učiteľov, publikačnej činnosti), ale aj formou implementácie do obsahov predmetov technického charakteru v študijnom programe učiteľstvo pre materské školy a učiteľstvo pre 1. stupeň ZŠ na FPE ZČU, ako aj v predmetoch celoživotného vzdelávania ako lektor kurzov ľudových remesiel, ako lektor v rámci Detskej univerzity na Fakulte pedagogickej ZČU v Plzni - čím napomáha vytvárať vzťah k ľudovým remeslám,
- *propagáciu národných ľudových tradícií a remesiel* v zahraničí - v Japonsku a vo Francúzsku.

Inaugurantka doc. PaedDr. J. Honzíková, Ph.D. svojou pedagogickou spisbou a prehľadom odborného-pedagogického a výskumnej činnosti dokumentuje, že je známou a uznávanou osobnosťou v odbornej komunite technického vzdelávania, a to nielen v Čechách a na Slovensku, ale aj v iných krajinách. Významne prispela k popularizácii technického vzdelávania na všetkých stupňoch vzdelávania a ako jediná odborníčka v rámci Čiech a Slovenska sa zaslúžila o vypracovanie metodológie neverbálnej tvorivosti.

Záver:

Podľa predložených materiálov pre vymenúvacie konanie za profesora a na základe ich hodnotenia podľa kritérií Pedagogickej fakulty UKF v Nitre konštatujem, že doc. PaedDr. J. Honzíková, Ph.D. spĺňa a prekračuje požadované kritériá na získanie titulu profesor. Jednoznačne **o d p o r ú č a m schváliť návrh na menovanie** doc. PaedDr. J. Honzíkovú, Ph.D. za profesorku v odbore 1.1.10 Odborová didaktika.

V Bratislave 16. 09. 2017

Prof. PhDr. Mária Kožuchová, CSc.